

Intellectual capital at the macroeconomic level is essentially the same as intellectual capital at the mesoeconomic level, as it is divided only on a territorial basis. The difference is in the management entities, competences, and tasks for managing intellectual capital.

Taking measures at the national level to develop intellectual capital by increasing funding for research and education, developing state programmers in the field of science and innovation contributes to the creation of a favorable intellectual climate and the development of intellectual potential, which, in turn, affects the state of intellectual capital and facilitates its transition to a qualitatively new level, and also affects the intellectual capital of other levels of the economy.

References

1. Базилевич В.Д. Людиноцентричність парадигмальних зрушень в економічній теорії XXI ст. Парадигмальні зрушення в економічній теорії XXI ст.: матеріали III міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 листопада 2017 р. Київ : Київський університет, 2017. С. 15–20.

2. Вірченко В.В. Еволюція підходів до визначення сутності та структурування інтелектуального капіталу. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Економіка». 2012. № 136. С. 25–30.

3. Воробей Ю.М. Сутність, структура та функції інтелектуального капіталу компанії. Молодий вчений. 2016. № 4(31). С. 39–43. 31 Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство.

Андрєєва В.А.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та фінансів,*

Соколовський А.В.

*здобувач вищої освіти,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»*

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВУ

Фінансова стабільність підприємств є однією з основних передумов їхнього довгострокового розвитку та конкурентоспроможності. У сучасних умовах економічної нестабільності, зокрема в Україні, питання розробки механізмів запобігання банкрутству набуває особливого значення. Для забезпечення стійкості підприємства необхідно застосовувати комплексний підхід, який охоплює фінансовий аналіз, управління ризиками та ефективну реалізацію антикризових стратегій.

Метою даного дослідження є аналіз фінансових механізмів, що сприяють запобіганню банкрутству, та розробка рекомендацій щодо їх застосування в практичній діяльності підприємств.

Одним із основних факторів, що впливають на фінансову стійкість, є ефективне управління борговими зобов'язаннями. Наприклад, проведення структуризації боргу або впровадження механізмів реструктуризації дозволяє зменшити фінансове навантаження на підприємство в період економічного спаду. Важливим елементом також є застосування інструментів раннього виявлення фінансових ризиків, таких як показники ліквідності, платоспроможності та оборотності активів [1].

Іншим аспектом, що потребує уваги, є оптимізація операційних витрат. Це досягається шляхом впровадження системи бюджетування, контролю витрат та аналізу ефективності бізнес-процесів. Окрім цього, залучення зовнішнього фінансування (наприклад, кредитів чи інвестицій) має базуватися на ретельному аналізі умов і ризиків, що супроводжують ці процеси [2].

На сьогоднішній день одним із перспективних напрямів є використання цифрових інструментів фінансового управління, зокрема програмних рішень для автоматизації фінансових процесів, моделювання сценаріїв розвитку та моніторингу ключових показників діяльності підприємства [3].

Фінансові механізми запобігання банкрутству є важливими для створення системи раннього реагування на кризові ситуації. Результати дослідження свідчать про необхідність

інтеграції новітніх підходів до фінансового управління з урахуванням специфіки українського ринку та міжнародного досвіду.

Отже, розглядаючи подальший розвиток політики запобігання банкрутству на підприємствах, варто відзначити, що її ефективність залежить від таких факторів:

- розробки та впровадження на державному рівні нормативно-правових актів, які спрямовані на регулювання процедур банкрутства, зокрема щодо забезпечення прозорості реструктуризації боргів, захисту прав кредиторів і боржників, а також створення сприятливих умов для відновлення платоспроможності підприємств;

- впровадження системи раннього попередження банкрутства, яка базується на використанні автоматизованих цифрових інструментів для моніторингу фінансового стану підприємств та ідентифікації ризиків на ранніх стадіях;

- забезпечення доступу підприємств до джерел фінансування під час кризових періодів, зокрема шляхом створення спеціалізованих фондів підтримки бізнесу або механізмів пільгового кредитування, спрямованих на подолання тимчасових фінансових труднощів;

- підвищення рівня фінансової грамотності керівників і фінансових спеціалістів, зокрема через запровадження освітніх програм, тренінгів і консультацій з питань фінансового аналізу, ризик-менеджменту та планування.

Таким чином, запобігання банкрутству підприємств є важливим завданням, яке вимагає комплексного підходу, що враховує як внутрішні фінансово-економічні аспекти діяльності підприємств, так і зовнішні регуляторні, ринкові та соціально-економічні фактори. Реалізація ефективної політики запобігання банкрутству сприятиме не лише стабільності окремих підприємств, а й зміцненню економічної системи загалом, що особливо актуально для умов сучасної української економіки.

Література

1. Жуков, Є.Ф. (2022). Фінансовий менеджмент: підручник для ВНЗ. Київ: Вища школа.
2. Дейнега, Л.А. (2019). Методи оцінки платоспроможності підприємств. *Економіка та прогнозування*, (2), 18–25.
3. Євдокимова, В.В. (2020). Управління фінансовими потоками підприємства у кризових умовах. *Фінанси України*, (8), 55–61.
4. Ільченко, О.С., Низьков, О.П., & Хаустов, В.В. (2016). Математична модель фінансового стану на основі системи балансових рівнянь. *Економіст*, (1), 38–41.
5. Белінська, О.В. (2012). Сутність фінансового потенціалу підприємства. *Вісник ХНУ. Економічні науки*, (4), 267–274.
6. Єпіфанова, І.М. (2017). Банкрутство підприємств: спектр невирішених проблем. *Економіка: реалії часу. Науковий журнал*, 1 (29), 55–63.
7. Бутирська, І. (2016). Правовий статус учасників провадження у справі про банкрутство. *Підприємництво, господарство і право*, (12), 89–94.

Бабаченко Л.В.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри маркетингу,
PR-технологій та логістики,

Макарцева Ю.В.

здобувачка вищої освіти,
Національний університет
«Чернігівська політехніка»

АНАЛІТИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕТОДИ МАРКЕТИНГУ У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

В умовах сучасності всі сфери людської діяльності зазнають значних змін, переважно зумовлених простішим розвитком і глобальною цифровізацією. Відповідно, економіка, та всі її